

ZDruženie miest a obcí Slovenska

Michal SÝKORA
predseda ZMOS

166/2019

Vážený pán
Ivan Šramko
predseda
Rada pre rozpočtovú
zodpovednosť
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Vaša značka

Naša značka
215/2019

Vybavuje/telefón
Turčány/025296 42 43

Bratislava
28. 3. 2019

Vážený pán predseda,

obraciam sa na Vás s požiadavkou o spoločné rokovanie k dopadom schválených legislatívnych zmien v roku 2018 na rozpočty miest a obcí. Združenie miest a obcí Slovenska, ktoré reprezentuje viac ako 95 % miest, obcí a mestských častí Bratislavy a Košíc, upozornilo na riziká vývoja hospodárenia miest a obcí v roku 2019 a v ďalších rokoch. Tým, že neboli rešpektované naše pripomienky v čase prípravy a schvaľovania legislatívnych opatrení, na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady sme ako jediný sociálny partner nepodporili prijatie rozpočtu verejnej správy na roky 2019-2021. Okrem vecných výhrad sme namietali najmä to, že postup štátnych orgánov, niektorých ministerstiev a aj poslancov NR SR nerešpektuje zásadu, že každá nová úloha ktorá sa presúva na mestá a obce, musí byť v návrhu zákona vyčíslená aj s konkrétnym finančným krytím. Súbežne so zvyšovaním výdavkov sa viacerými legislatívnymi opatreniami znižoval vlastný príjem miest a obcí.

Vážený pán predseda,

chcem Vás, ako predstaviteľa Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, ktorá ako nezávislý orgán monitoruje a hodnotí vývoj hospodárenia a plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti v Slovenskej republike, informovať o dopadoch prijatých zmien v roku 2018 na rozpočty miest a obcí. Podľa ZMOS presiahli únosnú mieru a ich výška prekonala objem medziročného nárastu dane z príjmov 2018/2019 o cca 80 mil. eur, ktorý sa v ďalších rokoch bude zvyšovať. Nakoľko sa pripravuje ďalšia legislatíva s výrazným dopadom na rozpočty miest a obcí, dovoľm si Vás požiadať o súčinnosť pri posudzovaní týchto legislatívnych návrhov.

V prílohe Vám zasielame prehľad vyčíslených dopadov zo schválených zákonov na rozpočty miest a obcí v tomto roku. Budem rád, keď budeme môcť spoločne uvedenú problematiku prerokovať.

S pozdravom

Príloha

Prehľad vyčíslených dopadov zo schválených zákonov na rozpočty miest a obcí v tomto roku

Príloha:

Rozpočet verejnej správy počíta s výnosom dane z príjmov fyzických osôb pre mestá a obce na rok 2019 vo výške 2.179 mil. euro. Oproti skutočnosti v roku 2018 je to o 178 mil. euro viac.

Dopady legislatívnych zmien prijatých Národnou radou SR v roku 2018 na výdavkovú časť rozpočtu miest a obcí pre rok 2019 sú spolu 260 mil. euro z toho:

1. **Zmeny v systéme odmeňovania** zvýšením platových taríf zamestnancov o 10 % so súčasným zvýšením prvej platovej triedy na úroveň minimálnej mzdy na 520.- euro **150 mil. euro z toho:**

- pre cca 65 tisíc zamestnancov vo verejnej službe, rozpočtových a príspevkových organizáciách **102 mil. euro**
- pre cca 40 tisíc pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov v školských zariadeniach v originálnej pôsobnosti obcí (materské školy, základné umelecké školy, školské jedálne a pod. **48 mil. euro**

Pozn.: okrem toho cca 49 mil. euro pre pedagogických a odborných zamestnancov na základných školách, pre ktorých sú finančné prostriedky obciam poskytované z rozpočtu ministerstva

2. **Zvýšenie minimálnej mzdy na 520 euro** **8 mil. euro**

Výdavky obcí sú ovplyvnené najmä pri nízkopríjmových zamestnancoch aj samotným zvýšením minimálnej mzdy.

3. **Dopady tzv. „chodníkovej novely“** v zákone o cestnej premávke s výrazným zvýšením prevádzkových aj kapitálových výdavkov pre mestá a obce. Odhad ZMOS je pre rok 2019 **30 mil. euro**

4. **Zákonné zvýšenie poplatkov za skládkovanie odpadov.** Zákonom č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde sa zvýšil poplatok obciam v závislosti od percenta triedenia piatich zložiek odpadov z pôvodných 5.-euro na tonu o 2 – 12.- eur na tonu, s následným ďalším zvyšovaním v rokoch 2020-2021 **8 mil. euro**

5. **Zavedenie rekreačných poukážok** novelizáciou zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu. Podľa odhadu ZMOS môže o túto formu podpory požiadať cca 60 % zamestnancov **24 mil. euro**

6. **Zvýšené náklady obcí na zabezpečenie opatrenia „obedy zadarmo“**. Od 1. januára 2019 v materských školách pre deti nad 5 rokov a od 1. septembra 2019 je v platnosti mechanizmus, ktorým sa mení spôsob financovania obedov v školských jedálňach s „nárokom“ na ich bezplatné poskytnutie. Doterajšia úhrada potravín zo strany rodičov sa nahrádza dotáciou vo výške 1,20 euro na jedno hlavné jedlo z kapitoly MPSVaR SR (zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR). Tým sa zvyšuje počet stravníkov o viac ako 100 tisíc. Dodatočné finančné náklady budú potrebné na mzdy a odvody pre cca 1.500 nových pracovníkov, technické a technologické vybavenie jedální, zvýšeného nákupu potravín a nákladov na odpadové hospodárstvo.

Spolu: **25 mil. euro**

7. **Ostatné rozhodujúce dopady zmien** **15 mil. euro**

- a) dopad zmien v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, úhradou časti prevádzkových nákladov pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb z rozpočtov obcí
- b) nových úloh vyplývajúcich obciam zo zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. (GDPR)
- c) nových povinností pri čipovaní psov v zákone č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti
- d) zákona o vodách,
- e) zavedenia dane z poistenia,
- f) doplnkového dôchodkového sporenia v tret'om pilieri

Rozdiel medzi zvýšenými príjmami a výdavkami miest a obcí v roku 2019 - 82 mil. euro.

Pre ilustráciu uvádzame aj dopady prijatých legislatívnych opatrení z roku 2018 a začiatkom roku 2019, ktorými sa znížil výnos dane z príjmov fyzických osôb mestám a obciam pre rok 2019 a na nasledujúce roky:

Prijaté zmeny v zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a ich rozpočtové dopady na obce:

- a) **zvýšenie daňového bonusu na pre rodičov detí do 6 rokov.** Od 1.4.2019 bola schválená dvojnásobná suma daňového bonusu na dieťa, a to vo výške 44,34 eura mesačne, ak vyživované dieťa nedovršilo šesť rokov veku. Vychádzajúc z predpokladu, že daňový bonus poberá cca 200 000 rodičov detí do 6 rokov bude celkový výpadok na dani z príjmov fyzických osôb pre mestá a obce **v roku 2019 - 56 mil. euro** a v roku 2020 – 75 mil. euro.
- b) **zavedenie nezdaniteľnej časti základu dane** na kúpeľníctvo, daňový bonus na hypotéky pre mladých, oslobodenie od dane tzv. „patent boxov“, úpravy v odpočte na vedu a výskum a zníženie daňového základu úhradou výdavkov na rekreačné poukazy pre živnostníkov s dopadom **cca 6. mil. euro v roku 2019** a 13 mil. v roku 2020.
- c) **zatraktívnenie vyplácania 13. a 14. platu** úpravou ustanovení zákona o dani z príjmu v zákone o oznamovateľoch protispoločenskej činnosti od 1.4.2019 – dopad na obce **v roku 2019 - 21 mil. euro**, v roku 2020 - 38 mil. euro

Spolu pre rok 2019 – 83 mil. euro